

tilkende en godtgørelse for ikke-økonomisk skade ved særlig grove forbrydelser.

Efter tidligere retspraksis blev godtgørelse for tort selv i alvorlige voldssager kun tilkendt, hvis volden var begået under sådanne for ofret særligt krænkende, ydmygende eller forhånede omstændigheder, at de var egnede til at krænke vedkommendes selv- og æresfølelse.

Alvorlig vold eller trusler om vold kunne derfor ikke i sig selv begrunde, at der tilkendtes ofret en godtgørelse for tort, heller ikke i tilfælde, hvor overgrebet havde medført en forståelig og belastende følelse af utryghed, angst eller mindreværd.

Efter den nye bestemmelse skal der ydes godtgørelse i de grænsetilfælde, hvor forbrydelsen ikke direkte har været egnet til at krænke ofrets selv- eller æresfølelse, og hvor der derfor ikke ydes godtgørelse for tort, men hvor forbrydelsen desuagtet er af en sådan karakter, at den generelt set er egnet til at skabe meget betydelig angst og længerevarende psykisk belastning for offeret.

Det er derfor en betingelse, at krænkelserne sker ved en forbrydelse, der har indebåret et særlig groft angreb mod en andens frihed eller person, f.eks. i form af særlig grov vold eller frihedsberøvelse.

4.2. Erstatningsansvarsudvalgets betænkning

Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af erstatningsansvarsloven afgav den 28. april 2000 sin betænkning (nr. 1383/2000).

I betænkningen foreslår arbejdsgruppen en lovrevision, som bl.a. generelt vil hæve erstatningsniveauet ved personskader med godt 50 pct., hvorved der lægges op til en betydelig forbedring af retsstillingen for de skadelidte, herunder for ofre for forbrydelser.

Arbejdsgruppen har herudover overvejet nogle spørgsmål vedrørende offererstatningsloven og erstatningsansvarsloven, som også har betydning for ofres retsstilling, og disse ændringer beskrives i det følgende.

4.2.1. Offererstatningslovens § 7

Erstatning efter offererstatningsloven fra staten til ofre for forbrydelser er efter lovens § 7 subsidiær, idet der ikke ydes erstatning i det omfang, skaden godtgøres af skadevolderen. Efter samme bestemmelse nedsættes erstatningen endvidere i det omfang, skadelidte i forbindelse med skaden modtager ydelser efter den sociale lov-

givning, løn under sygdom, pensionsydelser mv.

I modsætning hertil sker der efter erstatningsansvarsloven som hovedregel ikke fradrag i erstatningen for sociale ydelser eller forsikringsudbetalinger, som skadelidte måtte modtage i anledning af skaden.

I praksis har ofre for forbrydelser ofte ikke mulighed for at få (fuld) erstatning fra skadevolderen, f.eks. fordi denne ikke er i stand til at betale. Ofre er i denne situation således henvist til at søge erstatning fra staten efter reglerne i offererstatningsloven, men på grund af fradragsreglen i offererstatningslovens § 7 vil denne erstatning ofte være mindre, end hvis erstatningen blev udmålt efter erstatningsansvarsloven. Ofre for forbrydelser kan derfor opleve det sådan, at de i forhold til andre skadelidte, f.eks. trafikofre, kun får delvis erstatning.

På den baggrund foreslår arbejdsgruppens flertal, at offererstatningslovens § 7 ændres således, at der alene sker fradrag i erstatningen for andre ydelser i samme omfang som efter reglerne i erstatningsansvarsloven.

4.2.2. Offererstatningslovens § 10

Efter offererstatningslovens § 10, stk. 1, er erstatning efter loven bl.a. betinget af, at lovovertrædelsen er anmeldt til politiet »uden unødigt ophold«, hvilket i almindelighed anses for opfyldt, når anmeldelsen sker inden 24 timer efter gerningstidspunktet. Efter samme bestemmelses stk. 2 er der dog mulighed for at dispensere fra dette krav, idet erstatning i særlige tilfælde kan ydes, selv om anmeldelsen ikke sker uden unødigt ophold.

I den forbindelse har bl.a. Landsforeningen Hjælp Voldsofre kritiseret, at kravet om politi-anmeldelse »uden unødigt ophold« håndhæves for strengt (inden 24 timer efter gerningstidspunktet), idet dette forhold i nogle tilfælde kan opfattes som mindre rimeligt af de erstatnings-søgende.

Arbejdsgruppen er enig i, at en streng håndhævelse af kravet om hurtig politianmeldelse i visse sager kan opfattes som mindre rimeligt. Derfor foreslår arbejdsgruppen, at formuleringen af dispensationsbestemmelsen i § 10, stk. 2, blødes op, således at kravet kan fraviges, »hvis forholdene taler for det«, f.eks. i tilfælde, hvor skadelidte på grund af forbrydelsen har været i chok eller en lignende tilstand, og som følge heraf ikke har foretaget politianmeldelse uden unødigt ophold.